

Handläggare
Elisabeth Aquilonius
Telefon: 08-508 38 92**Till**
Kulturnämnden

Svar på motion om flyktinghjälp för bättre och snabbare läsförståelse

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att som svar på motionen överlämna och återopå kulturförvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen instämmer i behovet av att tidigt introducera läsfrämjande och språktränande insatser som motionen ger uttryck för. Motionen föreslår att kulturförvaltningen får i uppdrag att på olika sätt, bland annat genom en utredning, underlätta flykting- och invandrabarns läsande. Förvaltningen vill med nedanstående redovisning ge en aktuell bild av de insatser som pågår och bedömer att de kommer att ge goda effekter för de grupper som motionen tar upp.

Arbetet gentemot barn boende på ankomst- och asylboenden samt hem för ensamkommande barn är under utvecklande. Sedan hösten 2015 åker bokbussen regelbundet till ankomst- och asylboenden samt hem för ensamkommande barn. På plats erbjuds lättsam språkträningslek, introduktion till bibliotekets service och utbud. Med på besöken är flerspråkiga medarbetare. På plats anordnas sagostunder med textlösa bilderböcker som överbygger kulturella och språkliga barriärer. Metoden ska bidra till att öka kommunikationen och språkutvecklingen hos barn, unga och vuxna. Kulturförvaltningens evenemangsavdelning ansvarar för att arrangera och samordna medborgarceremonin i Stockholms Stadshus. Nytt får i år är att nya svenska medborgare med medföljande barn får en bilderbok, vilket planeras upprepas vid nästa års ceremoni.

Robert Olsson
KulturdirektörKatti Hoflin
Stadsbibliotekarie

Underlag för beslut

Detta gäller remissvar på ”Motion (2016:21) av Anette Hellström (M) om hjälp till flyktingbarn för bättre och snabbare läsförmåga” Dnr: 106-231/2016. Remisstiden sträcker sig till den 2 september 2016.

UTLÅTANDE

Ärendet

Remissen gäller en motion som föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge kulturnämnden i uppdrag att utreda hur biblioteken bättre kan involveras i att hjälpa barn på flyktingförläggningarna med böcker och läshjälp.
- att kulturnämnden och utbildningsnämnden ges i uppdrag att se över möjligheterna att förbättra och förenkla läsandet för barn som kommit som flyktingar till Stockholm.
- att kulturnämnden ges i uppdrag att undersöka möjligheten att kunna dela ut böcker vid medborgarceremonierna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Stockholms stadsbibliotek och Evenemangsavdelningen.

Bakgrund

Stockholm har liksom övriga landet tagit emot ett stort antal flyktingar under hösten 2015. Det är människor som befinner i olika faser i asylprocessen och där vissa bor i ankomst- eller asylboenden, hem för ensamkommande barn eller där personer hittat boende på egen hand. Under 2016 ska Stockholms stad ta emot 2 800 personer med uppehållstillstånd. Exakt hur många ensamkommande barn i väntan på beslut som kommer anvisas Stockholm är svårt att bedöma. Stockholms stad har tecknat avtal om 1 600 barn och idag ansvarar staden för 2 000 barn.

Rapporten *Skillnadernas Stockholm* pekar på en ökad klyfta i socioekonomiska förutsättningar och att en ojämlik stad begränsar individens möjlighet att förverkliga det liv den strävar efter. Lägg till långa väntetider kopplat till asylprocessen så väl som till väntan på kommunplacering som riskerar att skapa frustration och marginalisering.

Barnen ska gå i skola, vuxna ska påbörja svenska för invandrare, SFI och arbetsmarknadsinsatser, några har behov av sociala insatser och stöd. Stockholms stadsbibliotek erbjuder insatser för olika typer av boenden samt inkluderande aktiviteter i den publika verksamheten, inte minst riktade till prioriterade målgruppen barn och unga.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen instämmer i behovet av att tidigt introducera läsfrämjande och språktränande insatser som motionen ger uttryck för. Därför genomför Stockholms stadsbibliotek sedan hösten 2015 riktade insatser gentemot ankomst-, asylboenden och hem för ensamkommande barn. Motionen föreslår att kulturförvaltningen får i uppdrag att på olika sätt, bland annat genom en utredning, underlätta flykting- och invandrabarns läsande. Förvaltningen vill med nedanstående redovisning ge en aktuell bild av de insatser som pågår och bedömer att de kommer att ge goda effekter för de grupper som motionen tar upp.

Stockholms stadsbibliotek erbjuder en bred verksamhet i form av läsinspiration, kreativa verkstäder för unga, språkcaféer, rum för samtal, möten mm. för att skapa ett angeläget och engagerande utbud. Biblioteken runt om i staden verkar som öppna, inkluderande mötesplatser och är i högsta grad tillitskapande arenor. Sedan hösten 2015 åker bokbussen regelbundet till ankomst- och asylboenden samt hem för ensamkommande barn. På plats erbjuds lättsam språkträningslek, introduktion till bibliotekets service och utbud samt möjlighet till att skaffa lånekort och låna av bokbussens utbud av medier. Det är medier som är noga utvalda för målgrupperna och på besöken är flerspråkiga medarbetare med som behärskar arabiska, dari, engelska och somaliska. Syftet med besöken är framförallt att ge de boende en introduktion till ordinarie biblioteksverksamhet och sina lokala folkbibliotek.

Stockholms stadsbibliotek erbjuder också, likt The Letterbox Club som nämns i motionen, barn på boenden att ta del av

litteratur inom ramen för en internationell läsfrämjandesatsning. Silent Books är ett koncept med textlösa bilderböcker som med hjälp av böckernas inneboende berättarkraft överbygger kulturella och språkliga barriärer. Förhoppningen är att metoden ska bidra till att öka kommunikationen och språkutvecklingen hos de inblandade och bidra till livs- och berättarglädje för barn, unga och vuxna. Då den riktade uppsökande verksamheten gentemot boendena är ny sedan hösten 2015 har en arbetsgrupp inom Stockholms stadsbibliotek i uppdrag att ta fram metoder och arbetssätt för att under hösten 2016 formera en mer långsiktig verksamhet, med prioritet för de ensamkommande barnen, med spridning inom hela biblioteksorganisationen.

För att ytterligare förstärka servicen gentemot ankomst-, asylboenden och hem för ensamkommande barn har Stockholms stadsbibliotek tagit fram riktad kommunikation i form av broschyrer på aktuella språk som delas ut i samband med besök på boendena. I marknadsföringen lyfts information om bibliotekets verksamhet: språkcaféer, läxhjälp och sagostunder på arabiska, somaliska och engelska bland annat. Även Pressdisplay lyfts fram, en databas med cirka 5000 dagstidningar på 48 språk från ett 90-tal olika länder. Stockholms stadsbibliotek har de senaste åren arbetat med att översätta allt mer information till andra språk än svenska, vilket gagnar boende i Stockholm som är i en process att lära sig svenska. Informationsmaterialet som är framtaget specifikt för ankomst-, asylboenden och hem för ensamkommande barn kommer att utvärderas under hösten 2016.

Sedan 1991 välkomnar Stockholm stad nyblivna svenska medborgare i en ceremoni på Sveriges nationaldag den 6 juni. De som blir inbjudna är över 18 år och uppåt och som blev svenska medborgare året innan. Kulturförvaltningen vill betona att det här är personer som ofta har bott i Sverige under flera år och som arbetar och verkar här och som inte heller behöver ha kommit hit som asylsökande. Kulturförvaltningens evenemangsavdelning ansvarar för att arrangera och samordna medborgarceremonin i Stockholms Stadshus. Nytt får i år är att nya svenska medborgare med medföljande barn får en bilderbok, vilket var ett mycket uppskattat inslag i årets ceremoni. Titlar av olika slag är att rekommendera eftersom flera av barnen som deltar är syskon. Kulturförvaltningen planerar att fortsatt dela ut böcker kommande ceremoni nästa år.